

населення (наприклад, країни Євросоюзу); інша – до протекціонізму і обмеженням в області міжнародної міграції. Причому, в силу відомих причин, остання тенденція останнім часом переважає. З метою недопущення неконтрольованого впливу міжнародної міграції на соціальну обстановку і ринки праці більшість розвинених країн проводить певну міграційну протекціоністську політику, покликану захистити інтереси свого населення і економіки.

Отже, необхідно зменшити відсоток міграції трудового населення України за допомогою система заходів внутрішнього та зовнішнього спрямування.

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА І КАПІТАЛУ – ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ

Мухортова А.О.

Науковий керівник – Можайкіна Н.В., канд. екон. наук, доцент

Особливостями розвитку світової економіки на рубежі ХХ – ХХІ ст. є посилення процесів інтернаціоналізації, глобалізації та економічної інтеграції. Не тільки глобалізація, а й регіоналізація світової економіки "виростає" зі сфери міжнародного виробництва. Ефективними стають не стільки національні, скільки регіональні виробничі сили, фундаментом яких є міжнародне виробництво або інтернаціоналізація виробництва.

З посиленням процесу інтернаціоналізації виробництва посилюється єдність світового господарства, зростає його органічна цілісність, що виявляється у зростанні виробничої взаємозалежності, збільшенні міжнародного товарообороту, русі капіталів і робочої сили, взаємному впливу на найважливіші економічні процеси в країнах, у тому числі на динаміку цін, ставки відсотка тощо. Таким чином реалізується процес інтернаціоналізації господарського життя, який є одним із системоутворюючих факторів світового господарства.

Інтернаціоналізація господарського життя почалася за доби великого машинного виробництва. У її розвитку виділяють три етапи. Перший етап (приблизно кінець ХVІІІ - ХІХ ст.) – проста кооперація, найпростіші форми – зовнішня торгівля. Другий етап (кінець ХІХ - середина ХХ ст.) – розвиток складної кооперації: ґрунтується на міжнародному поділі праці (загальному, частковому, одиничному, поопераційному). Третій (сучасний, розпочався із середини ХХ ст.) – набуває комплексного характеру, поширюється практично на всі галузі виробничої та невиробничої сфер, на всі країни світу. Новий сучасний етап інтернаціоналізації породжений науково-технічною революцією.

Все більш розвиненими стають транспортна інфраструктура і

інфраструктура зв'язку світового господарства. До кінця ХХ ст. сформувалися елементи єдиного світового інформаційного простору, що більш тісно зв'язує між собою всі країни світу. Виявляються тенденції цілісності фінансової системи сучасного світу, відбувається зближення в валютно-кредитній області та розвиток інтеграційних процесів в даній сфері.

На заключному етапі розвитку інтернаціоналізація виробництва і обміну завершується транснаціоналізацією і глобалізацією світогосподарчого життя. Цей процес знаходить своє вираження: в переході більшості країн на міжнародні правила і норми взаємовигідного економічного співробітництва; в прогресуючій орієнтації національних виробництв на світові ціни, міжнародні стандарти; якості з виробництва готової продукції і послуг; в переході від міжгалузевого до внутрігалузевого міжнародного поділу праці в рамках ТНК; в зростанні експорту капітальних ресурсів та іноземних інвестицій, які в сучасному світі є провідними факторами соціально-економічного розвитку окремих країн; в підвищенні значущості експортної продукції (товарів, послуг і технологій) для сталого розвитку і ефективного функціонування окремої національної економіки.

Найсуттєвіша риса інтернаціоналізації господарського життя полягає в посиленні суспільного характеру праці по лінії як її спеціалізації, так і кооперації. Вони розгортаються і в національному, і в інтернаціональному масштабі. При цьому інтернаціоналізація розвивається за рахунок як активного залучення до міжнародного поділу праці нових країн, особливо через розвиток міжсистемних економічних зв'язків та обміну, так і за рахунок поглиблення і ускладнення економічної взаємодії національних господарств та їхніх систем. Загалом інтернаціоналізація виробництва є важливим чинником підвищення ефективності суспільного виробництва

Місце і роль будь-якої країни в світовому господарстві, МПП і в інтернаціоналізації господарського життя залежать від багатьох факторів. Однак основними з них є наступні: рівень і динаміка руху національної економіки; ступінь її відкритості та залучення до МПП; прогресивність і розвиненість ЗЕД; вміння національної економіки адаптуватися до умов міжнародного господарського життя і одночасно впливати на них у бажаному напрямку.

Об'єктивний процес інтернаціоналізації господарського життя визначає необхідність економічних відносин між різними країнами. В умовах сучасного науково-технічного прогресу розвиток кожної країни невіддільний від її участі в розширеному обміні матеріальними, науковими, духовними цінностями. Між державами розвиваються еко-

номічні зв'язки на рівні окремих країн та їхніх економічних об'єднань. Ці зв'язки набувають різноманітних форм: від торгового обміну до спеціалізації й кооперування виробництва на засадах прямих зв'язків підприємств і об'єднань, утворення спільних підприємств, організації підприємств на компенсаційній основі тощо. Перспективи розширення участі України в міжнародному поділі праці слід розглядати на шляху раціонального використання порівняльних переваг.

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ: ФОРМИ, ПРИЧИНИ, ТЕНДЕНЦІЇ

Рудь Д.В.

Науковий керівник – Можайкіна Н.В., канд. екон. наук, доцент

Міграція, з усіма її перевагами і недоліками, зростає в усьому світі. Сучасні транспортні та цифрові технології полегшують переміщення людей через кордони. У всьому світі 3,4 відсотка світового населення, живуть за межами країни свого народження. Отже, говорячи про міграцію, слід перш за все розрізнити дві її основні форми: стаціонарну міграцію, що пов'язана зі зміною місця проживання і реєструється державною статистикою, та трудову міграцію – тимчасові поїздки на роботу за межі свого населеного пункту без зміни місця проживання. Стаціонарні міграції, залучаючи здебільшого молодь, змінюють вікову структуру регіонів і виступають чинником формування життєвого та трудового потенціалу населення. Трудова міграція є напрямом реалізації останнього.

Трудові мігранти складають дві третини від усіх міжнародних мігрантів, і більшість з них переїжджає в країни з високими доходами. Міжнародна міграція має різні причини: економічні мігранти їдуть добровільно в пошуках роботи, тоді як біженці змушені покинути свою країну через конфлікти і насильства. Міграція може бути економічним благом, але може також стати критично важливою проблемою для економічної політики і в політичному житті.

Згідно з класифікацією ООН, посилаючись на причини, виділяють такі форми міграції:

1) міграція з метою освіти включає міжнародний обмін вченими і студентами покликом для навчання за кордоном;

2) міграція з метою підвищення кваліфікації – професійне навчання досвідчених кваліфікованих працівників, що включає в себе час, проведений у високорозвиненій країні, з ціллю отримання нових знань, досвіду, які можна застосувати в своїй країні після повернення;

3) міграція відповідно до професійних та ділових намірів – стосується осіб з високим рівнем освіти і професійно-кваліфікаційної